

GAZ TAQSIMLASH MEXANIZMI

Sobirov Suxrob Sobir o'g'li

Forish tuman kasb-hunar maktabi

Avtomobil dvigatellarini qismlarga ajratish va yig'ish chilangari bo'yicha

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi lavozimi

email: suxasabiroof@gmail.com

Annotatsiya: *Mazkur maqola gaz taqsimlash mexanizmini ko'rib chiqqan holda tahlil qilingan. Bundan tashqari, ushbu maqolada gaz taqsimlash nima? Gaz taqsimlash mexanizmining turlari qanday? Gaz taqsimlash mexanizmini vazifalari hamda ahamiyati haqida so'z yuritamiz. [1]*

Kalit so'zlar: *gaz taqsimlash, gaz taqsimlash mexanizmi, gaz taqsimlash mexanizmi turlari, gaz taqsimlash mexanizmi vazifalari, ahamiyati*

GAS DISTRIBUTION MECHANISM

Abstarct: *This article is analyzed considering the mechanism of gas distribution. Also, what is gas distribution in this article? What are the types of gas distribution mechanism? We will talk about the functions and importance of the gas distribution mechanism. [1]*

Keywords: *gas distribution, gas distribution mechanism, types of gas distribution mechanism, functions of gas distribution mechanism, importance*

ГАЗОРАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫЙ МЕХАНИЗМ

Аннотация: *В данной статье анализируется механизм газораспределения. Кроме того, что такое газораспределение в этой статье? Какие бывают виды газораспределительного механизма? Мы поговорим о функциях и значении газораспределительного механизма. [1]*

Ключевые слова: *газораспределение, газораспределительный механизм, виды газораспределительного механизма, функции газораспределительного механизма, значение.*

KIRISH

Gaz taqsimlash (ichki yonuv dvigatellarida)- ichki yonuv dvigateli kiritish va chiqarish organlarining davriy harakati (ochilib-yopilishi) natijasida yuz beradigan jarayon. U dvigatel silindrining yangi zaryad bilan to'lishini (so'rish,

kirish) va ish bajarib bo'lgan gazning silindrdan chiqib ketishini (chiqarish, chiqish) ta'minlaydi. Dvigatelning turi va tuzilishiga qarab, gaz taqsimlash klapan (qopqoq)li, shaybali, zolotnikli (klapansiz), tirqishli va aralash bo'lishi mumkin. Kema va teplovoz ichki yonuv dvigatellari (dizellar)dagi Gaz taqsimlash tizimida qo'shimcha kulachoklar va reversiv qurilmalar bo'ladi. Bular dvigatel tirsakli valining aylanish yo'nalishini o'zgartirishga imkon beradi. Gaz taqsimlash mexanizmi dvigatel tsilindrlarini yonilg'i aralashmasi yoki havo (dizel) bilan to'ldirishga, chiqindi gazlarni chiqarishga imkon beruvchi vanalarni ochish va yopish uchun xizmat qiladi va yonish kamerasini siqishni va ish vaqtida atrof-muhitdan ajratishga imkon beradi. Gaz taqsimlash mexanizmi tabiiy gazni oxirgi foydalanuvchilarga yetkazib berishda bir qancha muhim vazifalarni bajaradi. Bu funksiyalardan ba'zilari quyidagilardan iborat:

1. Gazni manbadan tashish: Mexanizm tabiiy gazni quduq yoki quvur liniyasi kabi manbadan uy yoki biznes kabi yakuniy manzilga ko'chirish uchun javobgardir.

2. Gazni filtrlash va konditsionerlash: Mexanizm tabiiy gazni ishlatishga yaroqli qilish uchun undan namlik va cho'kma kabi aralashmalarni olib tashlaydi.

3. Gaz bosimini nazorat qilish: tarqatish tizimi gaz bosimini oxirgi foydalanuvchilarga xavfsiz va samarali yetkazib berilishini ta'minlash uchun tartibga soladi.

4. Gaz sifati va xavfsizligini kuzatish: Tizim odamlarga yoki mulkka zarar yetkazishi mumkin bo'lgan oqish yoki boshqa xavf-xatarlarni aniqlash va oldini olish uchun mo'ljallangan.

5. To'lov va mijozlarga xizmat ko'rsatish: Gaz taqsimlash mexanizmi iste'molchilar tomonidan foydalanilgan gaz miqdorini aniq o'lchash va ularga ishonchli mijozlarga xizmat ko'rsatish uchun javobgardir.

Umuman olganda, gaz taqsimlash mexanizmi tabiiy gazni oxirgi foydalanuvchilarga isitish, ovqat pishirish va boshqa maqsadlarda xavfsiz va ishonchli yetkazib berishda muhim rol o'ynaydi. Gaz taqsimlash mexanizmlarining ikkita asosiy turi mavjud: markazlashtirilgan tizim va markazlashtirilmagan tizim. Markazlashtirilgan tizimda gaz markaziy nuqtadan quvurlar orqali yakka tartibdagi uylarga, korxonalariga va sanoat ob'ektlariga tarqatiladi. Bu tizim, odatda, texnik xizmat ko'rsatish uchun quvurlar va tarqatish markazlarining katta infratuzilmasini talab qiladi. Bundan farqli o'laroq, markazlashtirilmagan tizim kichikroq tarqatish tarmoqlarini o'z ichiga oladi, ko'pincha alohida foydalanuvchilarni gaz bilan ta'minlash uchun ko'chma konteynerlar yoki tanklardan foydalanadi. Bu

tizim ko'pincha qishloq joylarida yoki markazlashtirilgan tizim amaliy yoki iqtisodiy jihatdan samarali bo'lmisligi mumkin bo'lgan muayyan sanoat ilovalari uchun ishlatiladi. Gaz taqsimlash mexanizmlarining bir nechta turlari mavjud, jumladan:

1. Quvurlar: Gaz quvurlari ko'plab mamlakatlarda tabiiy gazni tarqatishning eng keng tarqalgan usuli hisoblanadi. Gaz markaziy nuqtadan butun mamlakat bo'ylab yakka tartibdagi uylar, korxonalar va sanoat tarmoqlariga yo'naltirilgan quvurlar orqali tashiladi.

2. Suyultirilgan neft gazi (LPG): LPG gaz quvurlari mavjud bo'lmagan yoki qulay bo'lmagan hududlarda tabiiy gazga mashhur alternativ hisoblanadi. U odatda ko'chma konteynerlarda yoki rezervuarlarda saqlanadi va yuk mashinasi yoki temir yo'l orqali tashiladi.

3. Siqilgan tabiiy gaz (CNG): CNG odatda transportda ishlatiladigan tabiiy gazga alternativdir. U hajmini kamaytirish uchun siqiladi va transport vositalaridagi yuqori bosimli rezervuarlarda saqlanadi.

4. Virtual quvurlar: Virtual quvurlar an'anaviy gaz quvurlariga muqobildir, ayniqsa borish qiyin bo'lgan yoki quvurlar tejamkor bo'lmagan joylarda. Virtual quvurlar gazni markaziy omborlardan iste'molchilarga tashish uchun yuk mashinalari, kemalar yoki temir yo'llardan foydalanadi.

5. LNG import terminallari: LNG import terminallari tabiiy gazni suyultirilgan holda import qilish uchun ishlatiladi. Keyin u yana gazga aylanadi va tarqatish uchun quvurlar orqali tashiladi.

XULOSA

Gaz taqsimlash mexanizmi ko'plab mamlakatlar energetika infratuzilmasining muhim qismidir. Buning sabablarini keltiramiz:

1. Energiyani samarali etkazib berish: Gaz taqsimlash mexanizmi energiyani uylar, korxonalar va sanoat ob'ektlariga katta masofalarga etkazib berishning samarali va arzon vositalarini ta'minlaydi.

2. Toza energiya: Odatda gaz quvurlari orqali tarqatiladigan tabiiy gaz ko'mir yoki neftga nisbatan nisbatan toza qazilma yoqilg'i hisoblanadi. Energiya uchun yoqilganda u kamroq ifloslantiruvchi moddalar va issiqxona gazlari chiqaradi.

3. Energiya xavfsizligi: Ishonchli gaz taqsimlash mexanizmi uylar, korxonalar va sanoat korxonalarining ishonchli energiya manbasiga ega bo'lishini ta'minlaydi, energiya importiga bog'liqlikni kamaytiradi va ta'minotdagi uzilishlar ta'sirini kamaytiradi.

4. Iqtisodiy o'sish: Xavfsiz va ishonchli energiya manbasining mavjudligi iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi mumkin, ayniqsa energiya talab qiladigan jarayonlarga bog'liq bo'lgan sanoat va ishlab chiqarish tarmoqlarida.

5. Atrof-muhitni muhofaza qilish: Gaz taqsimlash mexanizmi ko'mir yoki neft kabi ko'proq ifloslantiruvchi, samarasiz energiya manbalaridan foydalanishni kamaytirish orqali atrof-muhitni muhofaza qilishga hissa qo'shishi mumkin.

Umuman olganda, gaz taqsimlash mexanizmi ko'plab mamlakatlarning energetika infratuzilmasida hal qiluvchi rol o'ynaydi va atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish bilan birga barqaror iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlaydi. Gazni samarali va samarali taqsimlash uchun ishlatiladigan gaz taqsimlash mexanizmlarining bir necha turlari mavjud. Mexanizmni tanlash joylashuv, foydalanish imkoniyati va narx kabi omillarga bog'liq bo'ladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://staff.tiiame.uz/storage/users/304/books/ydDxs7CzHnmrqJwyvFr yDpA9rllNiLaVqXB2kjjN.pdf>

2. <http://elib.buxdu.uz/index.php/pages/referatlar-mustaqil-ish-kurs-ishi/item/11598-gaz-taqsimlash-mexanizmining-vazifalari-va-silindrning-ishlash-tartibi>

3. <https://elib.buxdu.uz/index.php/pages/referatlar-mustaqil-ish-kurs-ishi/item/11597-gaz-taqsimlash-mexanizmining-tuzilishi>

4. <https://uz.delachieve.com/gaz-taqsimlash-mexanizmi-nima-uchun-kerak/>

5. <https://uz.delachieve.com/gaz-taqsimlash-mexanizmi-nima-uchun-kerak/>

6. <https://fayllar.org/8--mavzu-gaz-taqsimlash-mexanizmini-tuzilishi-va-vazifasi-reja.html>

7. <https://kompy.info/gaz-taqsimlash-mexanizmi.html>